

V I R O
SVMME VENERABILI
**D. JOANNI BENJAMIN
KOPPE**

S. D. SAX. GOTHAE A CONSILIIIS ECCLESIAST.
SVPERINTENDENTI GENERALI REL.

*PATRONO ATQVE PRAECEPTORI,
CVI QVID DEBEAM, NE PATRIS QVIDEM,
QVAMVIS DVLCISSIMVM, NOMEN PRO
SENSV MEO SATIS EXPRIMIT,*

LIBELLVM HVNC
PII GRATIQVE ANIMI SIGNIFICANDI CAVSA
SACRVM ESSE VVLT
DAVIDES JVLIVS POTT.

*Quia
edendo es
hoc esse
eius libri
num, tum
stat; K
(quam jam
optaverit,
lit punctum
quid adderet
videti polli
peatis in
imprimis ex
quid in his
fida elabora*

Quae fuerit auctoris mens, quodque se-
quutus sit consilium, si quo in libro
edendo explicatione opus erat, profecto in
hoc esse videtur. N. T. enim, singulique
ejus libri, tanta obseruationum tum critica-
rum, tum exegeticarum copia adornati pro-
stant; Koppianaque ante omnia editio,
(quam jam absolutam esse, quis mecum non
optauerit,) ita jure meritoque omne tu-
lit punctum, ut in hoc genere de suo ali-
quid addere, in tirone quidem temerarium
videri possit. Defunctus vero theol. Re-
petentis in Georgia Augusta munere, quod
in primis exegetica studia mihi imponebat,
quid in his potissimum profecerim, hac epi-
stola elaboranda Lectorum judicio subjicere

volui; caeteras epistolas catholicas, vtramque Petri Volumine secundo, Johannis vero epistolas, atque Judae Volumine tertio, si Lectorum indulgentia animum mihi attulerit, pro temporum ratione deinceps additurus. S. V. KOPPII vero explicandi rationem (quam, cum ex praefatione Nouo Testamento ejus praemissa, magisque adhuc ex libro ipso perlegendō, quisque novet, repetere hic nolo,) ut longe optimam, sic Viris Doctris omnibus probatam sequi, omni studio annis sum, fidem habens illi *Quinciliani* *) effato: „altius itur, „ros esse, qui ad *summa* nitantur, quam „qui, praesumta desperatione, quo velint „euadendi, protinus circa ima substiterint.,, Quam immenso quidem interuallo a Praeceptore meo relinquar et nunc quidem sentio, et, si ad catholicas, quas vocant, epistles

*) Institut. orat. in praefat.

stolas ipse peruererit explicandas, magis adhuc me sensurum esse, praeuideo; sed et tunc ex opere ejus omnibus numeris abso-luto cum tenuioribus laboribus meis comparando, in quibus deliquerim, quaeque in primis in arte exegetica, si tanto Prae-ceptore haud indignus videri velim, adhuc corrigenda mihi supersint, me obseruat-urum, et ad ingenium, si quid est in me ingenii, expoliendum conuersurum esse, non est quod inficias eam.

Praeter annotationes, vernaculam ver-sionem epistolae in calce subjungere, e re Lectorum fore videbatur. Cum tamen opusculum hoc in plures, quam ipse pu-tabam, paginas excrescere viderem, Li-brariusque, vt quam primum prelo excu-sum prostaret, diu jam vrgeret; ver-sionem hujus epistolae, vt caeterarum episto-

larum catholicarum toti demum operi absolu-
luto addendam reseruauimus, nisi forte
fuerint Viri docti, qui hanc quidem ope-
ram, in tanta, qua jam abundamus, ver-
sionum multitudine, omnino superfluam
censuerint.

Ceterum juueni, si quid juueniliter
scripserit, ignoscite Lectores! Vestra vero
indulgentia, Vestrisque consiliis, Viri Do-
cti, vt studia mea qualiacunque sustentare,
meque errantem in rectam viam reducere
velitis, qua quemque decet pietate, atque
obseruantia oro rogoque. Scribebam in Geor-
gia Augusta. d. XV Junii. MDCCLXXXVI.

D. J. Pott.